Svar på skriftligt spörsmål SSS 96/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om huruvida regeringen ännu på nytt kunde överväga Finlands anslutning till jämställdhetsalliansen för Ukraina

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 96/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Tuula Haatainen /sd:

> Vad ämnar regeringen göra för att säkerställa att Finland inte lämnas utanför det internationella samarbetet för att stödja Ukraina för att stärka jämställdheten och
>
> ämnar regeringen ännu en gång överväga att Finland ansluter sig till den viktiga jämställdhetsalliansen för Ukraina?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Ukraina är Finlands största partnerland i utvecklingssamarbetet. Finland stöder Ukraina årligen med 38 miljoner euro i utvecklingssamarbetsmedel och ger dessutom 20 miljoner euro i humanitärt bistånd. I enlighet med redogörelsen för internationella ekonomiska relationer och utvecklingssamarbete främjar Finland genomgående kvinnors och flickors rättigheter i utvecklingsfinansieringen och projekten för utvecklingssamarbete i Ukraina. Finland stöder flickors utbildningsmöjligheter samt förebygger könsrelaterat våld och främjar tillgången till tjänster för dem som upplevt det. Genomgående innebär att jämställdhetsaspekten beaktas på ett heltäckande sätt i olika projekt för utvecklingssamarbete. Ett enskilt projekt kan främja jämställdheten och även andra mål samtidigt.

Finland beviljar allmänt stöd till FN:s utvecklingsorganisationer som främjar jämställdhet. Finland stöder: UNFPA (25 miljoner euro), UN Women (19 miljoner euro), UNDP (2 miljoner euro), UNICEF (7 miljoner euro) och UNEP (1,5 miljoner euro). Organisationerna verkar globalt även i Ukraina. Finland påverkar och följer upp användningen av allmänna stöd genom direktioner som sammanträder regelbundet och diskussioner på teknisk nivå. Arbetet styrs av organisationsspecifika påverkansplaner där jämställdhet är en av Finlands huvudpunkter.

Dessutom stöds jämställdheten riktat genom projekt som genomförs av medborgarorganisationer. I Kiev påverkar Finland i de prioriterade sektorerna inom Finlands utvecklingssamarbete, såsom undervisnings- och rättsstatsarbetsgrupperna, och främjar jämställdhetsfrågor i dessa.

Riktat stöder Finland jämställdheten i Ukraina genom stiftelsen Helsingfors Diakonissanstalts projekt för medborgarorganisationer för romska kvinnor (2024–2025 0,37 miljoner euro). Dessutom finansierar Finland Abilis Ukraina-program (2024 0,17 miljoner euro) som stöder social och ekonomisk delaktighet för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, försvarar deras rättigheter och arbetar för att förebygga våld. Finansiering styrs till jämställdhetsarbetet också via Europarådets handlingsprogram för Ukraina och fonden Partnership Fund for Resilient Ukraine (PFRU), men stödet har inte öronmärkts.

Finland beviljar allmänt understöd till den internationella familjeplaneringsorganisationen International Planned Parenthood (IPPF, tjänster i anslutning till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt påverkansarbete), som också är verksam i Ukraina. Med anslaget för lokalt samarbete stöder Finlands beskickning två lokala kvinnoorganisationer. Genom kvinnoadvokatförbundet JURFEM stöder man stödtjänster vid sexuellt våld i anslutning till konflikten och Center for Women's Perspective stöder offer för könsrelaterat våld.

Finland styr sin finansiering av humanitärt bistånd i Ukraina via FN-organisationer, internationella Röda Korset och finländska medborgarorganisationer. De humanitära organisationerna beaktar jämställdheten mellan könen i sina verksamhetssätt och operationer. Största delen av Finlands humanitära stöd till Ukraina har kanaliserats via FN:s kontor för samordning av humanitära frågor OCHA:s korgfond för Ukraina. År 2024 hjälpte man med Finlands finansiering till korgfonden cirka 32 000 personer, av vilka över hälften var kvinnor och flickor.

I Finlands och Ukrainas bilaterala avtal om säkerhetssamarbete och långvarigt stöd har Finland förbundit sig att stödja verkställandet av handlingsplanen Kvinnor, fred och säkerhet för Ukraina. När fredsansträngningarna i Ukraina konkretiseras är det viktigt att främja kvinnors deltagande i fredsprocessen. Finland stöder nätverkande och kollegialt lärande för ukrainska kvinnliga diplomater via Berghof-stiftelsen (2025 0,1 miljoner euro). Stödet stärker ett jämställdhetsmedvetet ledarskap och de ukrainska kvinnliga diplomaternas kapacitet.

Såsom konstateras i den andra delen av den nationella planen för återuppbyggnaden av Ukraina, som utarbetades förra året, är det viktigt att säkerställa att även ukrainska kvinnor och flickor drar nytta av stödet som ges landet och deltar i stor utsträckning i planeringen av dess användning. Den allians som riksdagsledamoten nämner i sitt spörsmål har diskuterats och man har inte anslutit sig till den. Främjandet av jämställdhet är inte bundet till huruvida Finland deltar i alliansen i fråga.

Helsingfors 24.4.2025

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio